

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Центр заочної форми навчання

Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту
завідувач кафедри
д.е.н., проф.Козак Ю.Г.
“ ____ ” _____ 2019 р.

Випускна робота
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності міжнародна економіка
за темою
«Аналіз зовнішньоекономічної діяльності банку
(на прикладі АТ КБ «Приватбанк»)»

Виконала: студентка 4 курсу, групи 7
центру заочної форми навчання
спеціальності 6.030503 Міжнародна економіка
Карніцова Світлана Сергіївна

Науковий керівник: к.е.н., ст. викладач
Сукач Ольга Олексіївна

ОДЕСА – 2019

АНОТАЦІЯ

Карніцова С.С., «Аналіз зовнішньоекономічної діяльності банку (на прикладі АТ КБ «Приватбанк»)»,

випускна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
6.030503 Міжнародна економіка,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

Випускна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є процеси зовнішньоекономічної діяльності АТ КБ «Приватбанк».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та особливості банківських операцій у зовнішньоекономічній діяльності, визначено чинники, що впливають на здійснення міжнародних банківських операцій, досліджено методику оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності банківських установ.

Надано організаційно-економічну характеристику зовнішньоекономічної діяльності АТ КБ «Приватбанк», проведено SWOT-аналіз.

Вироблено пропозиції щодо вдосконалення та впровадження інноваційних банківських послуг на прикладі АТ КБ «Приватбанк».

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, банк, банківські операції, акредитив, інкасо.

ANNOTATION

S. S. Karnitsova, «The analysis of foreign economic activity of bank (on the example of JSC CB «PRIVATBANK»)»,

graduation work for obtaining a bachelor's degree in specialty
6.030503 International Economics,
Odessa National University of Economics
Odessa, 2019

The final work of the bachelor's degree consists of three sections. The object of the research is the processes of the foreign economic activity of JSC CB «PRIVATBANK».

The theoretical aspects and peculiarities of banking operations in foreign economic activity are considered in the paper, factors influencing the implementation of international banking operations are determined, the method of estimation of efficiency of foreign economic activity of banking institution is investigated.

The organizational and economic characteristics of foreign economic activity of JSC CB «PRIVATBANK» were provided, SWOT-analysis was carried out.

Proposals have been made for improving and the introduction of innovative banking operations on the example of JSC CB «PRIVATBANK».

Key words: foreign economic activity, bank, banking operations, a letter of credit, collection.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ 1. БАНКІВСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНО- МІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	7
1.1. Поняття та особливості організації зовнішньоекономічної діяльності банків.....	7
1.2. Обслуговування банками учасників зовнішньоекономічних розрахунків.....	14
1.3. Методика оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності банківських установ.....	24
Висновки до розділу 1.....	31
РОЗДІЛ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ АТ КБ 2. «ПРИВАТБАНК».....	33
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика АТ КБ «Приватбанк», історія виникнення та початок зовнішньоеконо- мічної діяльності.....	33
2.2. Перелік міжнародних банківських операцій АТ КБ «Приватбанк» та їх значення на світовому ринку.....	39
2.3. Переваги зовнішньоекономічної діяльності АТ КБ «Приватбанк»...	48
Висновки до розділу 2.....	56
РОЗДІЛ ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БАНКІВСЬКИХ 3. ПОСЛУГ АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	58
3.1. Аналіз діяльності АТ КБ «Приватбанк» за допомогою використання SWOT-аналізу.....	58
3.2. Вдосконалення та впровадження інноваційних банківських послуг на прикладі АТ КБ «Приватбанк».....	62
Висновки до розділу 3.....	67
ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71

ВСТУП

Актуальність випускної роботи. Комерційні банки постійно взаємодіють з банками інших країн і не існують відокремлено через глобалізацію економічного простору. В результаті цього явища зростає частка іноземного капіталу в інших банках, утворюється ринок транснаціональних банківських послуг і це впливає на розвиток банківської системи в цілому. Як наслідок взаємодії створюється міжнародна банківська діяльність.

Окрім звичайних операцій комерційних банків усередині країни є багато банків, які надають послуги за її межами. Останніми роками в усьому світі міжнародні операції росли виключно швидкими темпами як з погляду видів і об'ємів банківських послуг, так і відносно числа банків, що надають ці послуги. Таким чином, дослідження ролі банків в розвитку зовнішньоекономічних відносин України є актуальним.

Теоретичні проблеми дослідження зовнішньоекономічної діяльності банків як на рівні країни, так і на рівні окремих регіонів, а також практичні рішення щодо подолання існуючих проблем знайшли вираження у працях українських та закордонних вчених, таких як М. І. Романова, Ж. В. Устюгова, Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка, О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька, А.В. Череп, О.Ф. Андросова тощо.

Метою даної роботи є дослідження зовнішньоекономічної діяльності банку та розробка заходів щодо її вдосконалення.

Поставлена мета обумовила такі **завдання**:

- ✓ розглянути законодавчу базу та правові особливості стосовно зовнішньоекономічної діяльності банку;
- ✓ проаналізувати сучасні тенденції обслуговування банками учасників зовнішньоекономічних розрахунків;
- ✓ вказати методику оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності банківських установ;

- ✓ навести загальну характеристику зовнішньоекономічної діяльності АТ КБ «Приватбанк»;
- ✓ перелічити міжнародні банківські операції АТ КБ «Приватбанк»;
- ✓ проаналізувати зовнішньоекономічну діяльність АТ КБ «Приватбанк»;
- ✓ дослідити вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на здійснення зовнішньоекономічної діяльності АТ КБ «Приватбанк»;
- ✓ навести шляхи вдосконалення та впровадження інноваційних банківських послуг на прикладі АТ КБ «Приватбанк».

Об'єктом дослідження є процеси зовнішньоекономічної діяльності АТ КБ «Приватбанк».

Предметом дослідження є теоретико-методологічні аспекти дослідження банківського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності та організаційно-економічна характеристика АТ КБ «Приватбанк».

Методи випускної роботи. У процесі написання випускної роботи було використано наступні методи: метод порівняння, метод приведення показників до порівняльного вигляду, метод використання абсолютних і відносних показників, балансовий метод, графічний метод, метод табличного відображення аналітичних даних, метод групувань, SWOT-аналіз. Робота виконана із використанням офісного пакету MS Office.

Інформаційна база випускної роботи. При написанні випускної роботи використано закони та інші нормативно-правові документи, теоретичні положення економічної науки вітчизняних та закордонних вчених, періодична та наукова література, Інтернет-джерела, інформація Національного банку України.

Практичне значення результатів відображається в наданні рекомендацій АТ КБ «Приватбанк» щодо вдосконалення та впровадження інноваційних банківських послуг при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Структура роботи. Випускна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 10 таблиць та 6 рисунків.

ВИСНОВКИ

АТ КБ «Приватбанк» — найкрупніший банк України за розмірами активів, який був зареєстрований 19 березня 1992 року та є лідером роздрібного банківського ринку за всіма фінансовими показниками даної галузі.

АТ КБ «Приватбанк» є одним з найбільш інноваційних банків світу, який постійно розвивається та адекватно реагує на процеси, що відбуваються в економіці країни та світу.

Міжнародна банківська група Приватбанк обслуговує понад 22 мільйони корпоративних і роздрібних клієнтів в 11 країнах світу, серед яких Грузія, Латвія, Італія, Португалія, Китай, Великобританія, Кіпр, Німеччина, Іспанія, Казахстан.

Приватбанк є уповноваженим банком з обслуговування кредитних ліній Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР), Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР) і Українсько-Німецького Фонду, спрямованих на розвиток малого та середнього бізнесу.

Приватбанк одним із перших в світі почав використовувати одноразові SMS-паролі понад 10 років тому. До останніх інновацій, які отримали визнання по всьому світі, належать такі продукти, як платіжний міні-термінал, вхід в Інтернет-банкінг через QR-код, онлайн-інкасація, а також десятки різноманітних мобільних додатків.

Приватбанк має розгалужену мережу філій, що дозволяє здійснювати швидкий доступ клієнтів до послуг банку по всьому світу.

АТ КБ «Приватбанк» має безперечну конкурентну перевагу в таких видах послуг, як: поштомати, екстрені гроші, еквайрінг, страхування та online-інкасація. В асортименті банків-конкурентів подібні аналоги банківських послуг відсутні.

АТ КБ «Приватбанк» має висококваліфікований персонал та постійну систему підвищення кваліфікації.

Приватбанк має найбільшу кількість кореспондентських рахунків серед українських банків як з банками-резидентами, так і з нерезидентами. Добре розвинута мережа коррахунків забезпечує максимально швидке проведення розрахунків з контрагентами – резидентами та нерезидентами. Кореспондентські рахунки Приватбанку відкриті в 66 банках 28 країн, у т.ч. у 12-х банках України.

В процесі своєї діяльності Приватбанк взаємодіє з багатьма зовнішніми операціями.

Приватбанк здобув репутацію надійної та стабільної установи, яка застосовує на практиці новітні розробки й технології, спрямовані на розширення спектру банківських послуг та підвищення їх якості.

Приватбанк слідує за усіма сучасними перспективними напрямками банківських інновацій, спрямовує свою діяльність на надання високотехнологічних послуг та активну взаємодію з клієнтами в рамках моделі «Зона 24», сутність якої полягає в тому, що банк стає центром екосистеми, яка дає можливість банку підтримувати постійний контакт з клієнтами в режимі 24/7/365, це дозволило банку збільшити кількість клієнтів, їх довіру і лояльність та покращити імідж банку. Для зміцнення своїх позицій на ринку банку слід продовжувати впроваджувати нові технології та створювати нові банківські продукти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України про зовнішньоекономічну діяльність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
2. Сайт НБУ Банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123122&cat_id=122978
3. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка, 2013. – 408 с.
4. Сайт НБУ Міжбанківські розрахунки [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123445&cat_id=123217
5. Мельник П.В., Тарангул Л.Л., Гордей О.Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручник. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 586 с.
6. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін.; За заг. ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2002. – 392 с.
7. Рябініна Л.М. Банківські операції. Навчальний посібник. – Одеса: Ротапринт, ОДЕУ, 2011. – 536 с.
8. Череп А.В., Андросова О.Ф. Банківські операції. Навч. посібник.– К.: Кондор, 2007. – 410 с.
9. Вступ до банківської справи: Навч. посібник / Відп. ред. МЛ. Савлук. – К.: Лібра, 1998. – 344 с.
10. Енциклопедія банківської справи України / Ред. кол.: В.С. Стельмах (голова) та ін. – К.: Молодь: Ін Юре, 2001. – 680 с.
11. Шевченко Р.І. Банківські операції. – К.: КНЕУ, 2000. – 160 с.
12. Капран В.І., Кривченко М.С., Коваленко О.К., Омельченко С.І. Банківські операції: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 208 с.
13. Табачук Г.П., Сарахман О.М., Бречко Т.М. Фінансовий облік у банках: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 424 с.

14. Петрук О.М. Банківська справа: Навч. посібник. / За ред. Ф. Ф. Бутинця. К.: Кондор, 2007. - 461 с.
15. Міжнародні фінанси О.М. Мозговий, Т.Є. Оболенська, Т.В. Мусієць: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 557 с.
16. Романова М. І., Устюгова Ж. В. Основи банківської справи. Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 168 с.
17. Банківські операції: Підручник / За ред. А.М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2002. – 476 с.
18. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: Підручник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 616 с.
19. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін. / За ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2002. – 392 с.
20. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 382 с.
21. Козак Ю.Г., Логвинова Н.С., Співаченко І.Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навч. посібник; 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр видавничої літератури, 2006. – 792 с.
22. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник: 2-ге вид., випр. і доп. / За заг. ред. А.І. Кредісова. – К.: ВІРА-Р, 2002. – 552 с.
23. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посібник. – К.: Знання, 2008. – 406 с.
24. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Підручник. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 365 с.
25. Міжнародні розрахунки по інкасо [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://pidruchniki.com/10470406/ekonomika/mizhнародni_rozrahunki_inkaso
26. Дахно І.І. Зовнішньоекономічний менеджмент. – К.: Центр учбової літератури, 2012. — 568 с.

27. Іващенко О.А., Прошарук С.Г. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції. Конспект лекцій. — Київ: УДУФМТ, 2013. — 87 с.
28. Вступ до аналізу банківської діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/fof/bs/2011/11-60/page6.html>
29. Буряк А. В. Особливості визначення ефективної діяльності банку / А. В. Буряк // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць. Випуск 1(8)/2010. Частина II. – Харків, 2010. – С. 41-46.
30. Дзоблюк О.В., Михайлюк Р.В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи. Монографія. Тернопіль, 2009. – 316 с.
31. Алексеєнко М. Д. Капітал банку: питання теорії і практики: Монографія / М. Д. Алексеєнко – К.: КНЕУ, 2002. –276 с.
32. Приватбанк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/ПриватБанк>
33. Приватбанк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Приватбанк>
34. Приватбанк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua/news/2018/6/18/526>
35. Види акредитивів у міжнародній практиці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/1958051944214/finansi/vidi_akreditiviv_mizhnarodniy_praktitsi
36. Міжнародні акредитиви [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua/business/mezhdunarodnyje-akkreditivy>
37. Міжнародні гарантії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua/business/mezhdunarodnyje-bankovskije-garantii>
38. Міжнародне інкасо [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua/business/mezhdunarodnoje-inkasso>
39. ЗЕД [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua/business/vneshneekonomicheskaja-dejatel-nost>

40. Валютний рахунок [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://privatbank.ua/business/valyutnyy-schet>
41. Валютно-обмінні операції [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://privatbank.ua/business/valyutno-obmennyje-operatsii>
42. Фінансування міжнародної торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://privatbank.ua/business/finansirovaniye-mezhdunarodnoj-torgovli>
43. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.rusnauka.com/14_ENXXI_2014/Economics/6_169500.doc.htm
44. Офіційний сайт АТ КБ «Приватбанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua>
45. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
46. Лакоснік Є. // Банківські інновації на ринках, що розвиваються // Банківська практика за кордоном. – 2015. – № 7.
47. Лапін О.В. // Інноваційний банківський продукт: поняття та класифікація // Банківська практика за кордоном. – 2015. – № 2.
48. Мошенець О. Інноваційні продукти і технології на ринку банківських послуг / О. Мошенець // Фінансовий ринок України. – 2011. – №12. – С.7-8.
49. Нікіфорова А. О. Вітчизняний та зарубіжний Інтернет-банкінг – стан, проблеми та перспективи розвитку // А. О. Нікіфорова / Регіональна економіка. – 2010. – № 8. – С. 23-26.
50. Резниченко Є. Онлайн-банкінг від українських банків: що пропонують у 2013 році. За даними компанії «Простобанк Консалтинг»: [Електронний ресурс] / Є. Резниченко. – Режим доступу: <https://www.prostobank.ua>